

T. Eggertsen ApS
Gellerup Skolevej 24
6800 Varde
Att. Tine Eggertsen

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 46508
Ref. saans
Den 26. juni 2025

Rammedisposition til rydning af træopvækst og mosaikafbrænding af hedeareal inden for klitfredningslinjen på ejendommene matr. nr. 76c Vandflod By, Oksby og 26n, 26y og 24c Ho By, Ho, i Varde Kommune

Ansøgning

Du har d. 4. september 2019 fremsendt en ansøgning om dispensation til rydning af træopvækst og mosaikafbrænding af hedeareal inden for klitfredningslinjen på ejendommene matr. nr. 76c Vandflod By, Oksby og 26n, 26y og 24c Ho By, Ho.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver hermed en rammedisposition gældende til 31-12-2027¹ medfør af naturbeskyttelseslovens¹ § 65b, stk. 1, jf. § 8, samt klitfredningsbekendtgørelsen² § 1, jf. § 4 til rydning af træopvækst, samt mosaikafbrænding af hedeareal.

Dispensationen gælder kun klitfredningslinjen. Du skal selv undersøge, om dit projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Rydning og afbrænding skal foretages uden for normal yngletid, og skal derfor foregå fra 1. september - 1. april.
- Hvis rydning eller afbrænding giver anledning til sandflugt skal Naturstyrelsen Blåvandshuk kontaktes, som giver anvisning til den videre proces

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

færdigbehandlet. du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan du skal forholde dig, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Der er tidligere søgt og opnået rammedispensation fra klitfredningen på vegne af ejer til at rydde et hedeareal for træopvækst samt foretage mosaikafbrænding på matr. nr. 76c Vandflod By, Oksby og 26n, 26y og 24c Ho By, Ho. Matriklerne og de arealer som er inden for klitfredningen kan ses på fig. 1.

Da projektet ikke kunne nås gennemført inden eksisterende rammedispensations udløber i år, søges om forlængelse for at gennemføre naturplejeindsatsen efter fuglenes ynglesæson 2025 og frem til ultimo 2027.

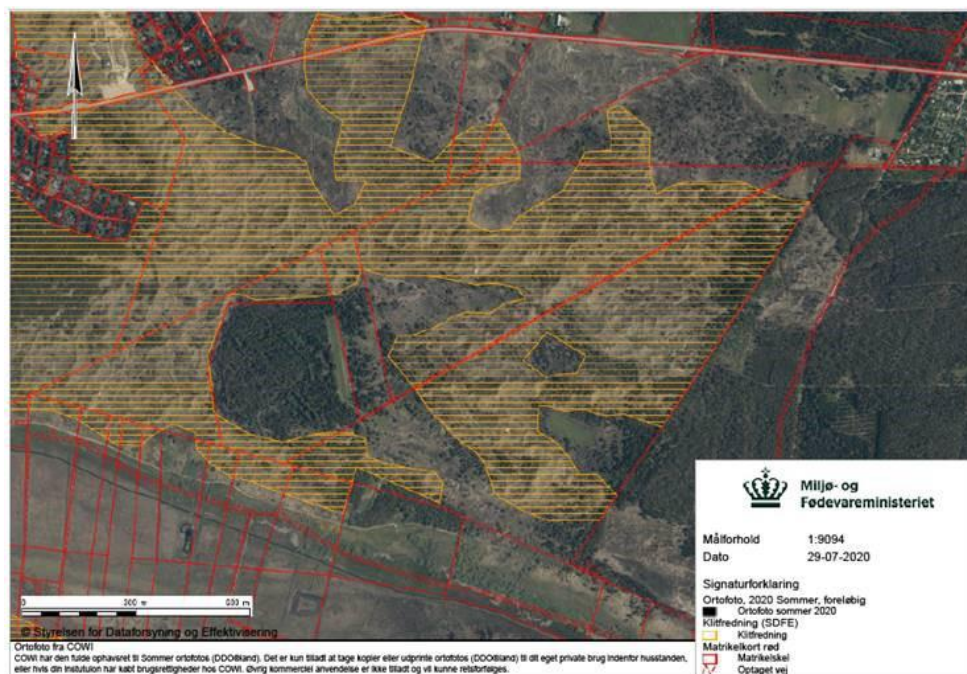

Fig. 1. Luftfoto af området, der ønskes ryddet for træopvækst. Røde linjer angiver vejledende matrikelskel og orange skravering angiver de områder, der er omfattet af klitfredningen.

Det ønskede projektareal ses med rød linje på fig. 2. Ifølge Tinglysningen har det klitfredede areal på matr. nr. 76c en størrelse på 281.887 m², matr. nr. 24c – 340.754 m², 26n – 108.631 m² og 26y – 14.522 m².

Arealet er omfattet af fredningen Bodbjerg, Krogsande og vejledende registreret som beskyttet natur (hede, mose og overdrev) jf. naturbeskyttelseslovens §3. Kommunen er indstillet på at meddele den fornødne dispensation fra § 3-bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven.

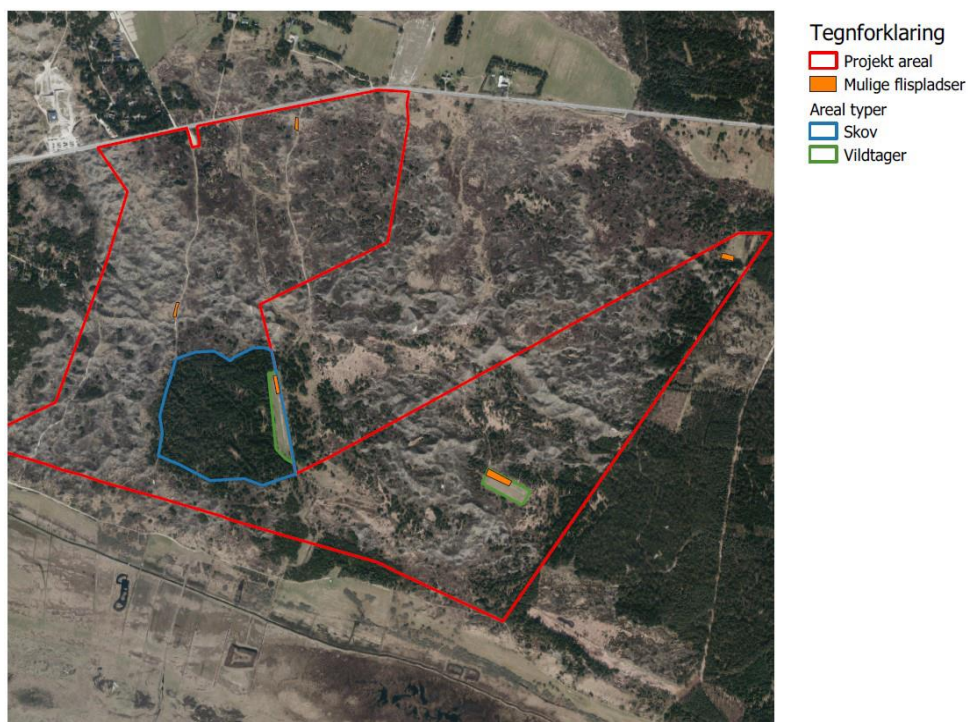

Fig. 2. Kortmateriale fra ansøger, der viser projektareal (rød linje). De mulige flispladser ses som orange firkanter.

Det ansøgte er i overensstemmelse med Varde Kommunes plejeplan for området. Kommunen vurderer, at plejeplanen tilgodeser formålet med fredningen af de berørte arealer.

Rydningen af uønsket træopvækst planlægges at foregå på to metoder. Ved manuel og maskinel rydning, samt ved afbrænding.

Manuel og maskinel rydning:

Ansøger oplyser at rydningerne vil blive gennemført som en kombination af manuel og maskinel rydning. Al træopvækst fældes og køres med det samme ud i stak hvor det ligger til tørring i ca. ½-1 år inden den flishugges. Evt. spredte ege og skovfyr med karakteristisk vækstform vil blive skånet på arealet heriblandt ældre træer med evt. hulheder. Ved at køre al træ ud umiddelbart efter skovning sikres det at alle næringsstoffer i nåle mm. fjernes fra hedearealerne. I det omfang stakkene placeres på §3 arealer kan der lægges silonet under stakken. Herved kan der efterfølgende ske en fuld oprydning af nåle og andet affald fra flisstakken. Maskinen der fælder træet og køre det ud vil, hvis der er risiko for at lave kørespor, være monteret med bærende bælter. Endvidere har maskinens kran en rækkevidde på 10m. Herved mindsket antallet af overkørsler på arealet og risikoen for synlige slidskader på arealet minimeres yderligt. Rydning af træopvækst planlægges gennemført af flere gange. En tidsmæssig opdeling af rydningsarealet vil medføre at der hele tiden vil være delarealer uden aktiviteter dette vil gavne dyre- og planteliv samt sikre en hurtig indvandring/genindvandring af arter knyttet til klitheden.

Ansøger oplyser at rydningen omfatter invasive træarter, som bjergfyr og contortafyr, men også andre yngre træer, som er medvirkende til tilgroningen af hedearealerne. Ligeledes at der ikke bliver gravet for at rydde træopvækst.

Derudover ønsker ansøger som sagt at tørre træet i 1/2-1 år og foretage flisarbejde også inden for klitfredningen. De mulige flispladser ses på fig. 2, hvor to af dem er inden for klitfredningen. Ansøger begrundet pladser inden for klitfredningen med, at det er vigtigt at pladserne ligger ud til en vej/spor hvor vi kan komme ind med flishuggeren, når det skal hugges, samt at de ligger med så tilpas en tæthed, at de kan begrænse antallet af overkørsler hen til stakken. Dette vil minimere risikoen for slidskader på vegetationen. De har ikke mulighed for f.eks. at flytte træet nord for Tane Hedevej, da færdselsloven forhindrer dem i at køre på offentlig vej med læs. I det omfang det kan lade sig gøre placeres træet på de eksisterende vildtagrer, der er undtaget for klitfredningen.

Afbrænding:

Ansøger forventer, at rydningstiltaget blive fuldt op med mosaik afbrænding af de egentlige hedearealer dvs. mose og engarealer vil ikke blive afbrændt. Der vil blive søgt §3 dispensation til at gennemfører en rotationsvis afbrænding af arealer. Det samlede hedeareal udgør ca. 67ha vil blive opdelt i en række delarealer på ca. 1 ha. Hvert delareal vil blive afbrændt som mosaik afbrænding. Der vil max. brændes to delarealer pr år, dvs. pr år vil der blive afbrændt i alt 2 ha. To delarealer, der ligger op af hinanden, vil aldrig blive afbrændt det samme år. Afbrænding vil ske efter gældende regler uden for ynglesæsonen.

Ansøger oplyser, at fordelene ved afbrænding af delarealer i mosaik er dels at dyr og insekter, der måtte være kommet ud af vinterhi vil kunne undslippe branden over en relativ kort afstand, samt at arter efterfølgende hurtigt vil kunne genindvandre til arealet. Endvidere sikre rotationen af arealer, der afbrændes samt mosaikafbrænding, at der vil være en langt større alders variation i dværgbuskene samt i plantedækket end der er på arealet på nuværende tidspunkt.

Ansøger har været i kontakt med Varde Kommune ift. hvilke arealer, der kunne afbrændes og hvor store de måtte være. Ansøger vurderer at afbrændingerne kan foretages inden for 5 år og tilføjer at det vil blive én med erfaring, der står for afbrændingerne.

Ansøger oplyser, at på sigt tilstræbes det, at et givent delareal afbrændes ca. hvert 30 år. Kystdirektoratet har oplyst, at hvad angår de 30 årige afbrændinger, må der til den tid søges om dispensation fra klitfredningen igen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Projektområdet er beliggende op til Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 78 og fuglebeskyttelsesområde nr. 55. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 27.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Kystdirektoratet har på baggrund af data fra Danmarks Miljøportal konstateret, at der i forbindelse med NOVANA er registreret odder ca. 1 km væk fra hedearealet. Kystdirektoratet vurderer at åen syd for projektområdet, samt naturarealerne op til er odderens primære leve-, raste- og fourageringssted i området. Da disse arealer ikke påvirkes af projektet, vurderer Kystdirektoratet, at odderen ikke påvirkes væsentligt af projektet. Hvis odderen benytter projektområdet til fourageringsområde, lægger Kystdirektoratet vægt på at rydning og afbrændinger foretages i forskellige etaper, og at der altid vil være delområder, hvor der ikke foregår aktiviteter. Det er Kystdirektoratets v

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at rydningen og afbrændingen er uden for normal yngletid. Derudover er der lagt vægt på at den ansøgte plejeindsats understøtter Natura2000 områdets bevaringsmålsætninger, idet naturplejen kan begrænse spredningen af invasive arter og uønsket træopvækst ind i habitatnaturen.. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har på baggrund af data fra Danmarks Miljøportal konstateret, at der i forbindelse med NOVANA er registreret strandtudse og markfirben ca. 600 m væk fra hedearealet. Derudover er der gjort fund af vandflagermus i det pågældende 10km kvadrat ved en NOVANA overvågning (2005-2010) i nærheden af projektområdet.

Markfirben

Det kan ikke udelukkes, at projektet i rydnings- og afbrændingsperioden kan medføre negativ påvirkning af enkelte individer af markfirben, men ikke i et omfang, der kan påvirke bestandstørrelsen eller den økologiske funktionalitet negativt. Der lægges vægt på at rydning og afbrænding foretages uden for normal ynglesæson, og at aktiviteter forgår i forskellige etaper. Det vurderes at efter naturplejen vil hedearealet blive et bedre levested for markfirben med flere lysåbne partier, det kan opholde sig i, og derved vil det ansøgte kunne have en positiv effekt på markfirbenet.

Strandtudse

Kystdirektoratet vurderer, at de mest optimale levesteder for strandtudsens er syd for projektområdet, som ikke påvirkes af projektet. Det kan ikke udelukkes at strandtudsens også benytter projektområdet som yngle-, raste- eller fourageringsområde, men da afbrændinger ikke foretages i moserne og engen, samt at rydningerne foretages uden for ynglesæson, vurderes det, at strandtudsens og dens yngle- eller rasteområder ikke vil blive påvirket væsentlig af det ansøgte. Naturplejen vil derimod kunne have en positiv effekt på strandtudsens, da de fugtige dele af projektarealet vil blive mere soleksponeret.

Flagermus:

Vandflagermus' vinterkvarterer er især kalkgruber, klippespalter og kældre. Vintersøvnen varer fra oktober til april. Sommerkvartererne er som regel hule træer i skove og parker, men kan også være under en gammel stenbro og i enkelte tilfælde i en bygning. Kystdirektoratet vurderer at projektarealet ikke er et potentielt vinterkvarter, men at vandflagermus og muligvis andre flagermus kan benytte projektarealet som sommerkvarter eller fourageringsområde. De vurderes dog til ikke at blive påvirket væsentlig af projektet, da rydning og afbrænding foregår i vinterhalvåret, og at der stadig vil være en del skove i området, samt at der bevares ældre træer på projektarealet.

Samlet vurdering af bilag IV-arter:

I vurderingen af bilag IV-arter har Kystdirektoratet lagt vægt på at rydning og afbrænding foregår uden for ynglesæson i april til september. Derudover har Kystdirektoratet lagt vægt på at Varde Kommune kan tilslutte sig den vurdering af påvirkning af bilag IV-arter, der er anført i plejeplanen.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

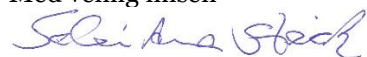
Kystdirektoratet vurderer at rydningen og afbrændingen vil være til gavn for områdets fremtidige naturmæssige status og vil sikre den lysåbne karakter af klithedelandskabet. Efter praksis kan der dispenseres til tiltag til gavn for dyr- og plantelivet, der er del af en større plan.

Kystdirektoratet lægger vægt på, at det ansøgte er i overensstemmelse med Varde kommunes plejeplan for det fredede område 'Bolbjerg, Krogsande', samt at der er tale om en skånsom rydning og afbrænding af trævækst, hvor Varde Kommune er indstillet på at meddele den fornødne dispensation fra § 3-bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven. Derudover lægges der vægt på, at Naturstyrelsen Blåvandshuk, der er ansvarlig for sandflugtsdæmpning i området, vurderer, at der med projektet ikke er risiko for sandflugt.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Sabine Anna Stosiek

Kystdirektoratet

+45 51 83 16 59

saans@kyst.dk

Bilagsgliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Ejer, Arne Kvist, ak@kvist.com
- Varde Kommune, vardekommune@varde.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Varde, varde@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydvestjylland, sydvestjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Varde, varde@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Naturstyrelsen Blåvandshuk, blh@nst.dk
- Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del, sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens¹ § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens² § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

² Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 78 og fuglebeskyttelsesområde nr. 55 i Natura 2000-område nr. 89, Vadehavet

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Visse-indlandsklit (2310)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Snæbel* (1113)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 55		
Fugle:	Skestork (Y)	Kortnæbbet gås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Spidsand (T)
	Pibeand (T)	Strandskade (T)
	Sorthovedet måge (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (TY)	Sandterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))